

Препратки за „Християнски живот и служба – учебна тетрадка“

4–10 МАЙ

**СЪКРОВИЩА ОТ БОЖИЕТО СЛОВО
БИТИЕ 36, 37**

„Йосиф става жертва на завист“

w14 1/8 12–13

„Чуйте, моля ви, този сън!“

В Библията се казва: „Когато видяха, че баща им го обича повече от всички тях, останалите братя започнаха да мразят Йосиф и не можеха да говорят спокойно с него.“ (Битие 37:4) Завистта им може да е разбираема, но братята на Йосиф не бивало да се поддават на това горчиво чувство. (Притчи 14:30; 27:4) Случвало ли ти се е да изпитваш завист, когато някой друг получи вниманието или почитта, които ти искаш? В такъв момент си спомни за братята на Йосиф. Завистта им ги накарала да извършат неща, за които после съжалявали. Примерът им служи като напомняне за християните, че е много по–мъдро ‘да се радваме с онези, които се радват’. (Римляни 12:15)

Йосиф несъмнено усещал враждебността на братята си. Дали тогава криел красавата си дреха, когато те били наблизо? Може би се изкушавал да го направи. Трябва да имаме предвид обаче, че Яков искал дрехата да е знак за благоволението и любовта му. Йосиф искал да оправдае доверието на баща си и затова вярно носел дрехата. Примерът му е от полза за нас. Макар че небесният ни Баща никога не проявява пристрастие, понякога той оказва специално благоволение на определени свои верни служители. Също така очаква от тях да не са като хората в този покварен и неморален свят. Подобно на красавата дреха на Йосиф, поведението на истинските християни ги отличава от останалите. Това понякога предизвиква завист и враждебност. (1 Петър

4:4) Трябва ли един християнин да крие, че е служител на Бога? Не, подобно на Йосиф, който не криел дрехата си. (Лука 11:33)

w14 1/8 13, абз. 2–4

„Чуйте, моля ви, този сън!“

Сънищата идвали от Йехова Бог. Те имали пророчески характер и Бог искал Йосиф да предаде посланието, което съдържали. В известен смисъл Йосиф трябвало да направи същото като пророците, които щели да предават посланията и присъдите на Бога на неверния му народ.

Йосиф тактично казал на братята си: „Чуйте, моля ви, този сън, който сънувах!“ Те разбрали съня и никак не им харесал, затова отвърнали: „Да не искаш да бъдеш цар над нас? Или може би искаш да господаруваш над нас?“ В Библията се добавя: „Така те намериха нова причина да го мразят заради сънищата му и заради думите му.“ Когато Йосиф разказал втория сън пред баща си и братята си, реакцията не била по–добра. В Писанието четем: „Баща му го съмри с думите: ‘Какво означава сънят, който си сънувал? Да не би аз и майка ти, и братята ти да дойдем и да ти се поклоним до земята?’“ Яков обаче продължил да размишлява за това. Дали Йехова не говорел на момчето по този начин? (Битие 37:6, 8, 10, 11)

Йосиф не бил нито първият, нито последният служител на Йехова, който трябвало да предаде пророческо послание, което другите не одобрявали и дори можело да доведе до преследване. Най–големият пророк бил Иисус. Той казал на последователите си: „Щом преследваха мене, ще преследват и вас.“ (Йоан 15:20) Независимо от възрастта си християните могат да научат много от вярата и смелостта на младия Йосиф.

Да търсим духовни бисери

it-1-E 678

Едом

[чеврен], **едомци**

Едом било името, което получил Исав, братът близнак на Яков. (Би 36:1) То му било дадено, защото продал пъвродството си за купа червено ядене. (Би 25:30-34) Интересно е, че когато се родил, Исав бил много червен (Би 25:25), а земята, където той и потомците му живели по-късно, на места имала червеникав цвят.

it-1-E 561–562

Попечителство

Когато един пастир кажел, че ще се грижи за нечие стадо, той ставал негов попечител. Пастирът давал гаранция, че ще храни животните и че няма да бъдат откраднати, в противен случай трябвало да заплати компенсация. Той обаче не носел пълна отговорност, тъй като според горепосочения закон бил невинен в ситуация извън човешкия контрол, като например нападение от диви зверове. Но за да бъде оневинен, трябвало да представи на собственика доказателство, например разкъсания труп. След разглеждане на доказателството собственикът бил длъжен да признае попечителя за невинен.

Същият принцип важал като цяло за всяка поверена собственост, дори в семейните отношения, например най-големият брат бил смятан за настойник на по-младите си братя и сестри. Така можем да разберем защо, както е записано в Битие 37:18–30, Рувим, като най-голям син, се притеснявал толкова за живота на Йосиф, когато другите братя заговорничели да го убият. Той казал: „Нека не посягаме на живота му! ... Не проливайте кръв! ... Не вдигайте ръка срещу него!“ Така Рувим искал да го избави от ръцете им, за да го върне на баща си. Когато разбрал, че Йосиф го

няма, той толкова се изплашил, че „раздрал дрехите си“ и извикал: „Детето го няма! Какво да правя сега?“ Рувим знаел, че може да му търсят сметка за Йосиф. За да избягат от отговорност, братята хитро изготвили фалшиво доказателство, че Йосиф е бил убит от див звяр. За тази цел те потопили дрехата на Йосиф в кръвта на козел. След това я изпратили на Яков, техния баща и патриархален съдия. Въз основа на напоената с кръв дреха на Йосиф, която братята му представили като доказателство, Яков стигнал до заключението, че Йосиф е бил убит, и освободил Рувим от всякаква отговорност. (Би 37:31–33)

11–17 МАЙ

СЪКРОВИЩА ОТ БОЖИЕТО СЛОВО БИТИЕ 38, 39

„Йехова никога не изоставил Йосиф“

w14 1/11 12, абз. 4–5

„Как бих могъл да извърша такова голямо зло?“

„Йосиф беше отведен в Египет и египтянинът Петефрий, който беше придворен служител на фараона, главен телохранител, го купи от исмаилтяните, които го бяха довели там.“ (Битие 39:1) С тези няколко думи Библията ни помага да си представим унижението на младия мъж, който отново бил продаден. Той бил просто нечия собственост! Представи си как Йосиф следва новия си господар, египетски придворен служител, през оживените улици на града, изпълнени със сергии. Накрая стигат до новия дом на Йосиф.

Йосиф обаче не можел да нарече това дом. Той бил израснал в номадско семейство, което живеело в шатри, местело се често и се грижело за стада овце. В Египет богаташи като Петефрий живеели във великолепни, боядисани в ярки цветове къщи. Археолози-

те разкриват, че древните египтяни обичали лукса, сенчестите градини и спокойните езера, в които отглеждали папирусова тръстика, лотос и други водни растения. Някои къщи били заобиколени с градини и имали веранди, където се усещал прохладният бриз, високи прозорци за проветрение, както и много стаи, включително голяма трапезария и помещения за слугите.

w14 1/11 14-15

„Как бих могъл да извърша такова голямо зло?“

Знаем малко за египетските затвори по онова време. Разкопките на подобни места разкриват, че били укрепени като крепости, изпълнени с килии и тъмници. Впоследствие Йосиф описал това място с дума, означаваща буквально „яма“, което предава идеята за мрачно и безнадеждно място. (Битие 40:15, бел. под линия) От книгата Псалми научаваме, че Йосиф бил подложен на допълнителен тормоз: „Стегнаха краката му с вериги, оковаха душата му в желязо.“ (Псалм 105:17, 18) Египтяните понякога поставяли на затворниците окови, които захващали лактите зад гърба, а на други били слагани железни нашийници. Йосиф сигурно страдал много от тези изтезания, особено като се има предвид, че не бил направил нищо, за да ги заслужи.

Освен това не ставало въпрос за кратък престой, защото в повествованието се казва, че Йосиф ‘останал затворен там’. Той прекарал години в това ужасно място! Йосиф дори не знаел дали някога ще бъде освободен. Как не потънал в отчаяние и безнадеждност, когато първите мъчителни дни преминали в седмици, а след това в месеци?

В Библията намираме отговора: „Йехова продължаваше да бъде с Йосиф, продължаваше да проявява милост спрямо него.“ (Битие 39:21) Нито стените на затвора, нито окови-

те, нито мрачните тъмници могат да попречат милостта на Бога да стигне до неговите служители. (Римляни 8:38, 39) Можем да си представим как Йосиф излива мъката си пред своя скъп небесен Баща в молитва и как получава мира и спокойствието, които единствено „Богът на всяка утеша“ може да осигури. (2 Коринтиани 1:3, 4; Филипяни 4:6, 7) Какво още направил Йехова за Йосиф? Четем, че той позволил на Йосиф „да придобие благоволение в очите на управителя на затвора“.

w14 1/11 15, абз. 2

„Как бих могъл да извърsha такova голямо зло?“

В Библията намираме отговора: „Йехова продължаваше да бъде с Йосиф, продължаваше да проявява милост спрямо него.“ (Битие 39:21) Нито стените на затвора, нито оковите, нито мрачните тъмници могат да попречат милостта на Бога да стигне до неговите служители. (Римляни 8:38, 39) Можем да си представим как Йосиф излива мъката си пред своя скъп небесен Баща в молитва и как получава мира и спокойствието, които единствено „Богът на всяка утеша“ може да осигури. (2 Коринтиани 1:3, 4; Филипяни 4:6, 7) Какво още направил Йехова за Йосиф? Четем, че той позволил на Йосиф „да придобие благоволение в очите на управителя на затвора“.

Да търсим духовни бисери

it-2-E 555

Онан

[от корен със значение „възпроизводителна сила; мощ“]

Вторият син на Юда от дъщерята на хананеца Шуа. (Би 38:2-4; 1Ле 2:3) След като заради някакъв грях Йехова погубил Ир, бездетния по-голям брат на Онан, Юда казал на Онан да се ожени за Тамар, вдовицата на Ир. Ако им се родял син, той нямало да продължи

рода на Онан, а щял да бъде наследник на Ир и като такъв, щял да получи наследството на първороден; а в случай че нямало наследник, наследството щял да получи Онан. Когато имал сексуални отношения с Тамар, Онан „оставял семето си да падне на земята“. Не ставало въпрос за мастурбация, понеже повествованието казва, че Онан изливал семето си, „когато имал сексуални отношения с вдовицата на брат си“. Очевидно Онан умишлено прекъсвал половия акт. Следователно Йехова го погубил не заради самозадоволяване, а заради непослушанието му към баща му, неговата алчност и греха му срещу Божията уредба за брака. (Би 38:6–10; 46:12; Чи 26:19)

w04 15/1 30, абз. 4–5**Въпроси на читатели**

Юда постъпил неправилно, като не омъжил Тамар за сина си Шела, както бил обещал. Той също така имал сексуални отношения с жена, която смятал за храмова проститутка. Това било в противоречие с изискването на Бога, човек да има сексуални отношения само в рамките на брачната уредба. (Битие 2:24) В действителност обаче Юда нямал отношения с блудница. По-скоро, несъзнателно заместил сина си Шела в изпълнението на уредбата за „дължността на девер“ и така станал баща на законно потомство.

Колкото до Тамар, действията ѝ не я правят неморална жена. Нейните близнаци не били считани за синове от блудство. Когато Вооз от Витлеем взел моавката Рут, за да изпълни към нея дължността си на девер, старейшините на Витлеем говорили благосклонно за сина на Тамар, Фарес, като казали на Вооз: „От потомството, което Господ ще ти даде от тая млада жена, нека бъде домът ти като дома на Фареса, когото Тамар роди на Юда.“ (Рут 4:12) Фарес също е избран сред предците на Иисус Христос. (Матей 1:1–3; Лука 3:23–33)

**СЪКРОВИЩА ОТ БОЖИЕТО СЛОВО
БИТИЕ 40, 41****„Йехова избавя Йосиф“****w15 1/2 14, абз. 4–5**

„Нима някой друг освен Бога може да тълкува?“

Виночерпецът може и да забравил за Йосиф, но Йехова не го забравил. Една нощ той изпратил на фараона два незабравими сънъя. В първия царят видял седем хубави и охранени крави, които излезли от река Нил, а след тях излезли седем грозни и мършави крави. Мършавите крави изляли охранените. После фараонът сънувал как на едно стъбло израснали седем хубави класа. Но след тях израснали други седем класа, хилави и изгорени от вятъра, които погълнали хубавите класове. Сутринта фараонът се събудил много смутен заради сънищата и извикал всички мъдреци и жреци, които се занимавали с магия, за да ги разтълкуват. Никой от тях обаче не успял. (Битие 41:1–8) Не става ясно дали не знаели какво да отговорят, или идеите им си противоречали. Във всеки случай фараонът бил разочарован и отчаяно искал да намери отговор на загадката.

Най–накрая виночерпецът си спомнил за Йосиф! Съвестта му проговорила и той съобщил на фараона за забележителния млад мъж в затвора, който две години по–рано правилно разтълкувал неговия сън и този на пекаря. Фараонът веднага изпратил хора да доведат Йосиф от затвора. (Битие 41:9–13)

w15 1/2 14–15

„Нима някой друг освен Бога може да тълкува?“

Йехова обича смирените и верни хора, затова не е чудно, че дал на Йосиф отговора, който убягвал на мъдреците и жреците. Йосиф обясnil, че двата сънja означават едно и

също. Повтаряйки посланието, Йехова показвал, че е взел „неотменимо решение“, което със сигурност ще се изпълни. Охранените крави и хубавите класове представяли седем години на изобилие в Египет, а мършавите крави и хилавите класове представяли седем гладни години, които щели да настъпят след годините на плодородие. Гладът щял да погълне изобилието на земята. (Битие 41:25-32)

w15 1/2 15, абз. 3

„Нима някой друг освен Бога може да тълкува?“

Фараонът удържал на думата си. Не след дълго Йосиф бил облечен във фин лен. Фараонът му дал златна огърлица, пръстен-печат, царска колесница и пълна власт да обикаля земята и да осъществи плана си. (Битие 41:42-44) В рамките на един ден Йосиф се преместил от затвора в царския палат. Той се събудил като незначителен затворник и си легнал като втори по власт след фараона. Ясно се вижда, че вярата на Йосиф в Бога била напълно оправдана! Йехова забелязал всички несправедливости, които неговият служител понесъл през годините. Той се погрижил за тях в точното време и по най-правилния начин. Йехова искал не само да поправи вредите, нанесени на Йосиф, но и да запази бъдещия народ на Израил. Ще разберем повече по въпроса в друга статия от тази поредица.

Да търсим духовни бисери

w15 1/11 9, абз. 1-3

Знаеш ли...

Защо Йосиф се обръснал, преди да се яви пред фараона?

Според разказа в Битие фараонът наредил еврейският затворник Йосиф да бъде доведен бързо при него, за да разтълкува тревожните му сънища. По това време Йосиф вече бил в затвора от няколко години. Въпреки че фараонът го викал спешно, Йосиф отделил време да се обръсне. (Битие 39:20-23; 41:1,

14) Фактът, че писателят споменава тази на пръв поглед незначителна подробност, показва, че бил запознат с египетските обичаи.

В редица древни народи, включително еврейския, било прието мъжете да имат брада. „Енциклопедията на библейската, теологичната и църковната литература“ на Макклинтък и Стронг обяснява, че за разлика от тях „древните египтяни били единственият ориенталски народ, който бил против носенето на брада“.

Дали египтяните бърснели само брадата си? Списанието „Библейски археологически преглед“ посочва, че според някои египетски обреди човек трябвало да се подгответи да се яви пред фараона така, както се подготвял да влезе в храм. В такъв случай Йосиф е трябвало да обръсне главата и тялото си.

w09 15/11 28, абз. 14

Да имаме добри обноски като служители на Бога

¹⁴ Угодните на Бога родители в библейски времена полагали усилия да научат децата си на някои основни прояви на учитивост у дома. В Битие 22:7 се виждат любезните отношения между Авраам и неговия син Исаак. От примера на Йосиф също личи доброто възпитание, което му дали неговите родители. Когато бил в затвора, той се отнасял учитиво дори към другите затворници. (Бит. 40:8, 14) Думите му към фараона показват, че знаел как да се обръща към човек с висока позиция. (Бит. 41:16, 33, 34)

25-31 МАЙ

СЪКРОВИЩА ОТ БОЖИЕТО СЛОВО БИТИЕ 42, 43

„Йосиф проявява самоконтрол“

w15 1/5 13, абз. 5

„Да не би аз да съм на мястото на Бога?“

А Йосиф? Той разпознал братята си на мига! Всъщност, щом видял да му се покланят,

той се сетил за детството си. В Библията се посочва, че ‘Йосиф веднага си спомнил за сънищата’, които Йехова му дал, когато бил малко момче. Тези сънища предсказвали, че ще дойде време, когато братята му ще му се поклонят — точно както ставало в момента! (Битие 37:2, 5–9; 42:7, 9) Какво трябвало да направи Йосиф — да ги прегърне или да си отмъсти?

w15 1/5 14, абз. 1

„Да не би аз да съм на мястото на Бога?“

Едва ли някога ще се окажеш в подобна необичайна ситуация. Но конфликтите и раздялата се срещат често в семействата днес. Когато се сблъскаме с подобна трудност, може да сме склонни да следваме сърцето си и да постъпим според несъвършените си желания. Колко по-мъдро е да подражаваме на Йосиф и да се опитаме да разберем как Бог иска да разрешим проблема! (Притчи 14:12) Не забравяй, че е важно да имаме мирни отношения с роднините си, но още по-важно е да сме в мир с Йехова и неговия Син. (Матей 10:37)

w15 1/5 14, абз. 2

„Да не би аз да съм на мястото на Бога?“

Йосиф подложил братята си на няколко изпитания, за да разбере какви били сърцата им. Той започнал да им говори грубо чрез преводач, като ги обвинил, че са съгледвачи от чужда земя. За да се защитят, те му разказали за семейството си, като споменали важната подробност, че имали по-млад брат, който бил останал у дома. Йосиф едва прикривал вълнението си. Наистина ли малкият му брат бил жив? Йосиф вече знаел как да действа. Той казал „Ето как ще ви изпитам сега“ и заявил, че трябва да види по-малкия им брат. Впоследствие се съгласил да ги пусне да се върнат у дома, за да вземат брат си, ако един от тях остане като заложник. (Битие 42:9–20)

it-2-Е 108, абз. 4

Йосиф

С оглед на този развой на събитията полубратята на Йосиф започнали да усещат върху себе си Божието отмъщение за това, че го били продали в робство години по-рано. Те говорили за вината си пред своя брат, когото все още не били разпознали. Като чул думите им, свидетелстващи за тяхното разкаяние, Йосиф толкова се развълнувал, че трябвало да се отдалечи и да даде воля на сълзите си. Когато отишъл отново при тях, наредил да вържат Симеон, докато не се върнат с най-младия си брат. (Би 42:21–24)

Да търсим духовни бисери

it-2-Е 795

Рувим

Някои от добрите качества на Рувим станали явни, когато той убедил своите 9 братя да хвърлят Йосиф в пресъхнал кладенец, вместо да го убият. Рувим имал намерение да се върне тайно и да избави Йосиф от кладенца. (Би 37:18–30) Повече от 20 години по-късно, когато били обвинени, че са съгледвачи в Египет, същите тези братя сметнали, че това се дължи на несправедливия начин, по който се били отнесли към Йосиф. Тогава Рувим им напомнил, че не е участвал в заговора срещу Йосиф. (Би 42:9–14, 21, 22) Освен това, когато Яков отказал да пусне Вениамин с братята му при второто им пътуване до Египет, именно Рувим дал двамата си синове като залог с думите: „Вземи живота на моите двама синове, ако не доведа [Вениамин] обратно при тебе!“ (Би 42:37)

w04 15/1 29, абз. 1

Основни моменти от книгата Битие – II част

43:32: Защо за египтяните било нещо отвратително да се хранят заедно с израилитяни? Това може би се дължало главно на религиозна предубеденост или чувство за ра-

сово превъзходство. Египтяните мразели също и пастирите. (Битие 46:34) Защо? Вероятно пастирите са били с много ниско социално положение в Египет. Или може би тъй като обработваемата земя била малко, египтяните презирали онези, които търсели паша за стадата си.